

valget skulle fortsætte sit arbejde i samarbejde med andre organisationer. Udvalget vedtog i marts 1959 et arbejdsprogram, som bl. a. omfatter studiet af radioaktivitet, radioaktivt nedfald og radiobiologiske spørgsmål. Det udarbejder en årlig fremskridtsrapport til FN og vil fremlægge en ny større beretning i 1962.

I den foreliggende rapport for 1961 oplyses bl. a., at udvalget på møder i årets løb har behandlet udkast til den kommende større beretning omfattende bl. a. emner som strålingsårsager (f. eks. nedfald efter forsøg med atomvåben), strålingsvirkningerne på levende celler, virkningerne på det enkelte menneske og arvelige virkninger. Udvalget har modtaget 238 beretninger fra regeringer og organisationer i tiden 1. september 1960 til 15. september 1961.

I rapporten udtales det også, at de genoptagne sprængninger siden udvalgets sidste beretning har bevirket, at en fremskyndelse af de videnskabelige undersøgelser er ønskelig.

Den særlige politiske komité påbegyndte den 16. oktober sine drøftelser i forbindelse med årsrapporten.

For komiteen forelå et kort tsekoslovakisk resolutionsforslag, hvorefter plenarforsamlingen alene skulle tage rapporten til efterretning samt bemærke sig, at en større beretning ville foreligge næste år.

Endvidere forelå et af 25 lande, heriblandt Canada, Danmark og Norge, latinamerikanske og enkelte andre lande, men ingen af stormagterne, udarbejdet resolutionsudkast, som — udover at godkende årsrapporten — giver udtryk for dyb bekymring over den stærke stigning i radioaktiviteten som følge af Sovjetunionens genoptagelse af atombombeforsøg i atmosfæren. I operative afsnit påpeges det ansvar, som påhviler alle nationer i forbindelse med handlinger, som indebærer skadelige biologiske følger for menneskeheden, og Den verdensmeteorologiske Organisation opfordres til at undersøge mulighederne for en udvidelse af det nuværende meteorologiske rapportssystem til at omfatte målinger af radioaktivt nedfald og til omgående rundsendelse af dette materiale til de enkelte lande.

Den danske repræsentant (Abrahamson) fremhævede i en tale den 17. oktober den

potentielle risiko, som det radioaktive nedfald i forbindelse med atomsprængningerne indebærer for liv og velfærd, og den kendsgerning, at videnskaben endnu ikke er nået til enighed om den reelle fare, som er forbundet med atomnedfaldet. Den danske delegation fandt det derfor naturligt og ønskeligt, at den almindelige bekymring for de biologiske virkninger af atomforsøgene i atmosfæren kom til udtryk i den resolution, som ville blive forelagt for plenarforsamlingen.

Østbloklændene og enkelte afro-asiatiske lande, således Indien, Indonesien og Ceylon, ønskede årsrapporten behandlet som en rutinesag og fandt det canadiske forslag belastet af politiske overtoner. Der konstateredes dog tidligt bred tilslutning i komiteen til sidstnævnte resolutionsudkast, og ved en særafstemning fik det canadiske forslag tillagt prioritet. Inden selve afstemningen accepterede Canada og dets medforslagsstillere et indisk ændringsforslag, således at der vedrørende til rådighed stillede hjælpemidler ikke henvises til „visse medlemsstater“, men til „medlemsstater“, og et marokkansk forslag, der indføjede Det videnskabelige Udvalg blandt de institutioner, der skulle konsulteres angående en eventuel udvidelse af det nuværende meteorologiske rapportssystem.

Resolutionen vedtoges med 75 stemmer for, ingen imod, medens 17 lande (øststaterne, Afghanistan, Cambodia, Ceylon, Cuba, Indien, Indonesien, Irak og Saudi Arabien) afholdt sig fra at stemme.

Det tsekoslovakiske udkast, som inden afstemningen var blevet noget udvidet og i formen tilnærmet det canadiske udkast, vedtoges derefter med 33 stemmer for, 22 imod og 37 abstentioner. Imod stemte latinamerikanske lande, Canada og New Zealand, Danmark, Island og Sverige; medens Norge, nogle andre NATO-stater, Finland, afro-asiatiske og latinamerikanske stater afholdt sig fra at stemme.

I plenarforsamlingen kom de to resolutionsforslag til afstemning den 27. oktober. Det canadiske vedtoges med 74 stemmer for, ingen imod og 17 afstod; det tsekoslovakiske vedtoges med 37 stemmer for, 20 imod, medens 27 afstod, og det opnåede således ikke den nødvendige to tredjedels flertal for at være vedtaget.